

218

Undervisningsministeriet. København, den 23. Februar 1928.

Journ. Nr. 2607/27.

Til Stednavneudvalget er der paa Finanslovforslaget for Finansaaret 1928—29 opført dels 13 140 Kr. som 1ste Del af en ny 4-aarig Bevilling paa 13 140 Kr. aarlig til Undersøgelse af danske Stednavne (se Rigsdagstidende 1927—28, Till. A. Sp. 1667—68), dels 1 200 Kr. til Trykning af en Retskrivningsliste over Sjællands Stednavne (Rigsdagstidende 1927—28, Till. A. Sp. 1677—78).

Fra Stednavneudvalget har Ministeriet modtaget et Andragende om en Bevilling til Udgivelse af et Værk om Stednavne i de sønderjydske Landsdele. — Til Støtte herfor henviser Udvalget til, at der ikke findes et tidssvarende Værk om Emnet, idet det eneste foreliggende større Værk, nemlig Præsten i Burkal Johannes Kok's „Det danske Folkesprog i Sønderjylland I.—II.“, Kbh. 1863—67, hvori 2det Bind er en Behandling af Stednavnene, efter de Fremskridt, den filologiske Videnskab har gjort siden da, trænger til en Afløser; Trangen til en fyldig, videnskabelig Behandling af Stednavnene er for Sønderjyllands Vedkommende stærkere end for de andre Landsdele, fordi der i Kulturkampen mellem Dansk og Tysk Gang paa Gang rejstes det Spørgsmaal, hvem der var Landets oprindelige Besiddere, i hvilken Henseende man fra dansk Side altid har henvist til Stednavnene. Der foreligger fra tysk Side af nyere Arbejder mindre Afhandlinger om dette Emne, og det vil være af stor Betydning, om der fra dansk Side nu foranstaltes udgivet et Værk, anlagt efter en større Maalestok og udarbejdet paa objektivt, videnskabeligt Grundlag, hvorved bemærkes, at Stednavneudvalget raader over det dertil fornødne Materiale. Værket tænkes anlagt efter samme Skema som det af Stednavneudvalget tidligere udgivne Værk om Samsøs Stednavne, en ordbogsformet Indledning, der behandler Navnenes Efterled, og en topografisk ordnet Behandling af Stednavnene Sogn for Sogn; desuden i en kort Oversigt de gennem Behandlingen opnaaede Resultater samt Kortskitser, visende de enkelte Navnetyper geografiske Udbredelse, og et alfabetisk Register. Efter tidligere gjorte Erfaringer antages Værket at ville blive paa ca. 3000 Tryksider, der tænkes fordelt i 5 Bind à 600 Sider. Udgiften til Trykning vil efter de nu gældende Priser højt regnet kunne beløbe sig til 30 000 Kr., men da Arbejdet vil kunne strække sig over flere Aar, tør man maaske forvente nogen Nedgang i Trykningsudgiften. Saafremt dette meget omfangsrige Værk skal kunne afsluttes indenfor et rimeligt Tidsrum, maa der imidlertid gives Stednavneudvalget nogen Medhjælp, og Udvalget har derfor andraget om en ekstra Medhjælpssum paa 6 000 Kr. aarlig, saa længe Udgivelsen staa paa, til Honorering dels af en filologisk uddannet Medarbejder, dels af anden Medhjælp til Afskrivning, Excerptering og Korrekturlæsning. Under Forudsætning af, at Stednavneudvalget i 1 Aar, før Udgivelsen paabegyndes, og derefter under dette Arbejde kan disponere over et Medhjælpsbeløb af den anførte Størrelse, antages selve Udgivelsen at kunne afsluttes i Løbet af 6 Aar. Der vil herefter blive Brug for en Bevilling paa 6 000 Kr. i det første Finansaar og derefter 6 000 Kr. til Medhjælp og 5 000 Kr. til Trykningsudgifter, i alt 11 000 Kr. aarlig i de følgende 6 Finansaar, saaledes at den samlede Udgift bliver 72 000 Kr. Heraf kan imidlertid en ikke ubetydelig Del forventes senere igen at kunne indvindes ved Salg af det paagældende Værk, idet der maa antages at være betydelig Interesse for et Værk af denne Art Landet over. Stednavneudvalget regner med et Salg af ca. 1000 Eksemplarer, der, saafremt Udsalgsprisen sættes til 50 Kr. pr. Eksemplar (10 Kr. pr. Bind), vil indbringe 50 000 Kr. ÷ Boghandlerrabat $\frac{1}{3}$, altsaa ca. 33 000 Kr.

I Henhold til det anførte maa Ministeriet anse Udgivelsen af et Værk om Sønderjyllands Stednavne for meget ønskelig, og man skal derfor anmode det ærede Udvalg om ved 3die Behandling i Folketinget af Finanslovforslaget for Finansaaret 1928—29 at ville fremsætte følgende Ændringsforslag som stillet af dette Ministerium: